

Бірінші сынып оқушыларын мектепке бейімдеу бойынша мұғалімдерге арналған ұсыныстар

Бастауыш мектептің бірінші сыныбында жұмыс істейтін әрбір мұғалім балалардың оқуға деген құштарлығы мен олардың жетістігі бірінші сынып оқушыларының психологиялық және физиологиялық мүмкіндіктеріне сәйкес келетін сауатты білім беру ортасымен жасалған бірқатар факторлармен анықталатынын есте ұстауы керек.

Баланың мектепте болған алғашқы күндері мұғалімнен ерекше назар аударуды талап етеді. Балалардың зейінінің салғырттығы, мазасыздығы, зейінінің тез бөлінуі, мінез-құлқын басқара алмау сияқты қасиеттері олардың психикасының ерекшеліктеріне байланысты екенін есте ұстаған жөн, сондықтан балаларға дөрекі сөздер айтпау, оларды кері тартпау керек. , және назарды оқушының жағымды көріністеріне аударуға тырысыңыз.

Мұғалім бұл жастағы көптеген балалар іс-әрекеттер ретін ұсынатын ересек адамның көмегімен ғана тапсырмаларды орындай алатынын білуі керек. Бұл оқушының жағымсыз қасиеті емес, жас және жеке ерекшеліктерін және «мектептік жетілу» деңгейін көрсетеді.

Мұғалімнің бірінші сынып оқушыларымен қарым-қатынас стилі баланың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасау қабілетіне байланысты мінез-құлқын ескеруі керек. Бірінші сынып оқушыларының арасында топта қарым-қатынаста әртүрлі қиындықтарды бастан кешіретін балалардың өте жоғары пайызы бар. Бұған мұғалімнің сабағына кедергі жасайтын гиперкоммуникативті балалар да, сыныптағы ортадан қорқатын, жауап беруге ұялатын және мұғалімді тыңдамайтындай әсер қалдыратын балалар да жатады. Екеуі де мұғалімнен түрлі ізгілік пен шыдамды жұмысты талап етеді.

Мұғалімнің үні құпия және жұмсақ болуы керек. Мұғалімдер мен бірінші сынып оқушылары арасындағы авторитарлық қарым-қатынас стиліне жол берілмейді. Біз вербалды емес қарым-қатынастың әртүрлі әдістерін - баланы құшақтау, оның қолын алу және т.б. назардан тыс қалдырмауымыз керек. Бұл баланы тыныштандырып қана қоймайды, сонымен қатар ересек адамның оған жақсы қарайтынына сенімділік береді. Бұл ережеге ерекше назар аудару керек, өйткені бірінші сынып оқушылары үшін мұғалімнің мейірімді, оң көзқарасы болуы маңызды, ол баланың нақты жетістігіне байланысты болмауы керек.

Балалардың дербестігі мен белсенділігін дамыту үшін әрбір баланың сәтті кадамын оң бағалап, сұраққа өз бетінше жауап табуға тырысу (тіпті сәтсіз де) маңызды. Балаларға шығармашылық оқу тапсырмаларын беру өте пайдалы. Балалар айтысып, дәлелдеп, қателесіп, мұғаліммен бірігіп дұрыс шешім табсын.

Ойынды бірінші сынып оқушысының өмірінен тыйып немесе алып тастамай, оқу процесіне енгізу өте маңызды және өзекті. Рөлдік ойындар мен ережелері бар ойындар, сонымен қатар оқу әрекеті нәтиже береді, өзін-өзі бағалауды, өзін-өзі бақылауды және дербестікті дамытады. Ережесі бар ойындар әр сабақта болуы керек. Дидактикалық ойындарда әрқашан шешуді қажет ететін оқу міндеті болады. Бұл ойындар барысында бала стандарттар жүйесін меңгереді – этикалық, сенсорлық, практикалық. Студенттің ерікті мінез-құлқын, қиялын, шығармашылық қабілетін қалыптастыру үшін рөлдік ойындардың маңызы зор, бұл оның оқуы үшін өте қажет.

Ұсыныстар:

1. Физиологиялық бейімделудің оңтайлы процесін қамтамасыз ету, яғни. Ұзақ уақытқа созылған стресс, шаршау және шамадан тыс жұмыс баланың денсаулығына зиян тигізетінін есте сақтаңыз, яғни:
  - қызметті уақтылы өзгертуді қамтамасыз ету;
  - бір нысанға ұзақ уақыт назар аударуды немесе монотонды қозғалыстарды қажет ететін тапсырмаларды бермеу;
  - заттармен практикалық әрекеттерге көбірек орын беру, анық жұмыс жасау.
2. Бейімделуінде қиналған балалармен жеке жұмысты жүйелі түрде жүргізу.
3. Психофизикалық дамуы мен мінез-құлқында ерекшеліктер бар балаларға дифференциалды және жеке көзқарасты қамтамасыз ету: солақайлық, гиперактивтілік синдромы, ұялшақтық, невроздар және т.б.
4. Құрбылар тобында статусы төмен балаларды олардың беделі мен өзін-өзі бағалауын арттыра отырып, әлеуметтік маңызды іс-әрекетке қосу.
5. Балалармен педагогикалық қарым-қатынастың белсенді және жағымды стилін қолданыңыз және мұғалімнің жұмысы мен тәрбиесінің әдістемесінде барынша сабақтастықты қамтамасыз етіңіз.
6. Ұжымды қалыптастыру және қолайлы әлеуметтік-психологиялық климат құру үшін белсенді жұмыс түрлерін қолдану.
7. Өмірдің 6-шы жастағы балалардың психологиялық ерекшеліктерін білу (оның ішінде 7 жастағы дағдарыс кезінде болатын өзгерістер) оқушылармен неғұрлым тиімді әрекеттестіктің кілті болып табылады.

8. Балаларға іс-әрекеттерін ұйымдастыруға көмектесу, сабақтан сабаққа іс-әрекет тізбегін қайталау.
9. Ең зейінсіз оқушылардан тапсырманы қайталауды сұраңыз, бірақ жаза ретінде емес.
10. Егер бірдеңе түсініксіз болса, балаларды сұрақ қоюды ұсыныңыз. Бірінші сынып оқушыларының бір нәрсені бірнеше рет сұрауға бейімділігіне жұмсақ болыңыз.
11. Ойын техникасын, арнайы оқу ойындарын қолданыңыз. Көбінесе, 6 жаста ойын әлі де жетекші әрекет болып табылады.
12. Сыныптағы әрбір оқушымен жеке қарым-қатынасты ұйымдастырыңыз; олардың қуаныштары мен тәжірибелерін білу.
13. Үнемі